

Forslag til fordeling for Det humanistiske fakultet 2022

1. Innledning

Dette rammenotatet beskriver de overordnede føringene og økonomiske rammene fakultetet har fått tildelt fra UiO gjennom foreløpig rammedisponering. Videre viser notatet hvordan HFs økonomiske ramme fordeles mellom instituttene og fakultetsnivået iht. fakultetets vedtatte fordelingsmodell. HFs budsjettutkast for 2022 er i hovedsak en videreføring av de rammene og føringer som vi forventer blir lagt til grunn i UiOs styresak om fordeling 2022 som behandles av universitetsstyret i juni.

Disponeringsskrivet er basert på fordelingen fra Kunnskapsdepartementet (KD). Fordelingen fra UiO utgjør ca. 80 % av inntektene til HF, og legges til grunn for videre fordeling til instituttene. Øremerkinger er en del av denne fordelingen og utgjør utvalgte satsinger og prioriteringer for hele fakultetet. HFs foreløpige ramme for 2022 er 669,5 MNOK. Rammen for 2021 var på 660,4 MNOK. Den foreløpige endringen fra 2021 til 2022 innebærer en økning på 9,1 MNOK. Det meste av økningen i foreløpig ramme skyldes økning i RBO-midler tilhørende EU prosjekter, opptrapping av studieplasser til FPØ (filosofi, politikk og økonomi) og honours, samt økning i antall studiepoeng. I den foreløpige fordelingen er det ennå ikke lagt inn lønns- og prisjustering. Når det legges inn vil rammen øke noe mer.

Et viktig premiss i HFs fordeling er å sikre langsiktighet for instituttene. Det betyr at instituttene i størst mulig grad sikres økonomisk stabilitet og forutsigbarhet som setter dem i stand til å gjennomføre og utvikle kjernevirksomheten, planlegge langsiktig og gjennomføre strategiske prioriteringer.

Dette rammenotatet inneholder fordelingen til instituttene og fellesfunksjoner. Signalene som kan leses gjennom disponeringsskrivet fra UiO indikerer at HF, som UiO for øvrig, fortsatt vil få ABE-kutt i rammen. For 2022 får imidlertid HF en økning i rammen grunnet at resultatindikatorerne både på studier og forskning er økt sammenlignet med fjorårets fordeling. I tillegg er HF i en annen økonomisk situasjon enn tidligere grunnet reduserte kostnader som følge av covid-19, redusert lønnsoppgjør og pensjon. Dette er imidlertid engangseffekter på økonomien og gir ikke en varig forbedring. Derfor er fortsatt langtidsperspektivet viktig for HF. Det er viktig at fakultetet fortsetter arbeidet med å sikre flere og høyere inntekter, spesielt eksterne inntekter og økte studiepoengs- og kandidatinntekter.

Det innføres en ny regel for akkumulert mindreforbruk fra Kunnskapsdepartementet fra utgangen av 2021. Dette gjelder for statlige universiteter og høyskoler og regulerer institusjonenes adgang til å utsette aktivitet og overføre ubenyttet bevilgning fra Kunnskapsdepartementet fra ett budsjettår til et annet. Regelen setter en øvre grense for hvor stort akkumulert mindreforbruket kan være per 31. desember i regnskapsåret. Det akkumulerte mindreforbruket skal ikke overstige 5 % av bevilgningene gitt i tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet per 31. desember i regnskapsåret. Det er ennå usikkerhet knyttet til hvordan reglene skal tolkes, men totalt for UiO vil dette kunne tilsi ca. 325 MNOK. For HF vil det kunne tilsi ca. 33 MNOK for 2021.

I disponeringsskrivet for 2022 videreføres regjeringens avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform (ABE). I 2022 er dette anslått til 0,5 %. HFs andel av ABE-kuttet utgjør 3,5 MNOK. ABE-kuttet er inne i sitt syvende år.

HF's langtidsprognose for perioden 2021-2025 viser nå et mindreforbruk. Mindreforbruket er økt sammenlignet med fjoråret og skyldes altså i hovedsak engangseffekter av covid-19, samt økning i

nettobidrag fra ekstern finansierte prosjekter. Fokuset for de fleste av instituttene og fakultetsadministrasjonen er nå snudd - fra å måtte kutte i utgifter til å se på hvordan man best mulig kan disponere de ubrukte midlene. Også i en situasjon med mindreforbruk er det viktig å ha god kontroll på den økonomiske situasjonen og hvordan det økonomiske handlingsrommet kan brukes. Med engangseffekter på økonomien er det viktig å forsøke å estimere hvordan årene fremover blir, for å ikke binde opp midler i faste kostnader dersom handlingsrommet forsvinner.

2. Fordeling til Det humanistiske fakultet 2022

Under vises fordelingen til HF for 2022 sammenlignet med tildelingen for 2021. Tabellen viser endringer innenfor områdene utdanning, forskning og satsing/tilpasninger (øremærkinger). Tallene vises i 1000 kroner.

Tabell 1: Fordeling til HF i 2022 sammenlignet med tildelingen for 2021.

Beløp i 1000 kr	2021	Foreløpig 2022	Endring %	Endring i kr
Utdanning				
Basis utdanning totalt	277 091	280 505	1,2 %	3 415
Resultater utdanning totalt	122 594	124 904	1,9 %	2 310
Totalt utdanning	399 685	405 409	1,4 %	5 725
Forskning				
Basis forskning	141 678	141 678	0,0 %	0
Resultater forskning	35 479	41 596	17,2 %	6 117
Satsinger forskning	17 477	15 303	-12,4 %	-2 174
Totalt forskning	194 634	198 577	2,0 %	3 943
Satsinger/tilpasning etc				
Samfunnskontakt	784	784	0,0 %	0
Tilpasning	71 156	67 653	-4,9 %	-3 503
Forventet opptrapping av ABE-reform og rammekutt	-6 518	-3 538	-45,7 %	2 980
Stimuleringsmidler likestilling	666	666	0,0 %	0
Totalt satsinger/tilpasning etc	66 088	65 565	-0,8 %	-523
Totalt	660 407	669 550	1,4 %	9 146

Tabell 2: Forklaringer på endringene i tabell 1:

3,4 MNOK	Høyere inntekt på studieplasser, som skyldes opptrapping studieplasser FPØ og honours.
1,7 MNOK	Høyere studiepoengsinntekter, som skyldes økning i antall studiepoeng.
-0,6 MNOK	Lavere inntekt på utvekslingsstudenter, som i hovedsak skyldes et redusert antall utvekslingsstudenter grunnet covid-19.
1,2 MNOK	Høyere inntekt på kandidatelementet, som skyldes flere kandidater.
6,1 MNOK	Bedre resultater på forskning i år sammenlignet med i fjor, spesielt på EU-midler.
-2,2 MNOK	Midlertidige tiltak reduseres som følge av at midler til UiO: Norden trappes ned.
-0,5 MNOK	Tilpasningselementet reduseres som følge av ABE-kutt for 2022, mens midlertidig rammekutt for 2021 tilbakeføres og gir derfor ikke en like stor endring totalt.

3. HFs finansieringsmodell

HFs interne finansieringsmodell er delt inn i fire hovedkomponenter; resultat, øremerkinger, rekrutteringsstillinger og studieplasser. Tildelingen fra UiO blir først fordelt til de tre første og det som står igjen går til studieplasser.

Hovedkomponentene i HFs gjeldende modell er som følger:

- **Resultat:** Dette er midler fordelt på bakgrunn av resultater innen forskning og utdanning. Områdene som måles er studiepoeng, ferdige kandidater, utvekslingsstudenter, avlagte doktorgrader, NFR-midler, BOA-midler, EU-midler og publikasjonspoeng.
- **Øremerking:** Dette er alle midler som er øremerket enten på institutt eller på fakultet. Her ligger eksempelvis Faglige prioriteringer III, Det norske institutt i Roma, senteret i Athen og Paris, fakultetsadministrasjonen og midler til fellestiltak på fakultetet (HF Felles).
- **Rekrutteringsstillinger:** HF får midler til et gitt antall rekrutteringsstillinger, hvor det er satt et måltall. Måltallet for 2022 er 143 rekrutteringsstillinger. Dette fordeles til enhetene etter størrelse og eksisterende rekrutteringsstillinger.
- **Studieplasser:** Beløpet som står igjen etter fordelingen av de tre komponentene ovenfor fordeles etter studieplasser. HF får tildelt et antall studieplasser fra UiO. Disse blir fordelt til enhetene på bakgrunn av studentårsverk. Mer ressurskrevende fag er høyere vektet enn mindre ressurskrevende fag. Under vises antall tildelte studieplasser til HF i 2021 og 2022.

Tabell 3: Fordeling og kategorisering av studieplasser ved HF.

Studieplasser	2021	2022
Studieplasser kat D	1070	1070
Studieplasser kat E	70	95
Studieplasser kat F	3373	3398

Studieplassene økes som følge av at nye tildelte studieplasser til FPØ (filosofi, politikk og økonomi) og honours programmet som ble tilført høsten 2020, trappes opp.

Under vises en oversikt over hvordan rammen fra UiO fordeler seg på de ulike komponentene i HFs fordelingsmodell.

Tabell 4: Fordelingen i HFs interne finansieringsmodell.

Basis	2021		2022		Endring
	Beløp	Andel	Beløp	Andel	2021-2022
Forskningsbasert utdanning					
Studieplasser	187 266 414	28 %	176 501 876	26 %	-6 %
Forskning og forskerutdanning					
Rekrutteringsstillinger	88 069 154	13 %	95 680 034	14 %	9 %
Sum basis	275 335 568	42 %	272 181 910	41 %	-1 %
Resultat					
Resultat utdanning	122 627 584	19 %	125 056 694	19 %	2 %
Resultat forskning	32 789 826	5 %	38 569 763	6 %	18 %
Sum resultat	155 417 410	24 %	163 626 457	24 %	5 %
Øremerket					
Satsinger UiO	31 403 277	5 %	31 423 729	5 %	0 %
Satsinger HF	26 126 476	4 %	22 942 254	3 %	-12 %
Faglige prioriteringer 2019-2023	15 820 693	2 %	16 459 903	2 %	4 %
Internhusleie for studiearealer og fellesrom(*)	79 473 467	12 %	81 619 251	12 %	2,7 %
Fak.adm.	78 230 110	12 %	82 171 031	12 %	5 %
Kutt	(1 400 000)	0 %	(875 000)	0 %	-38 %
Sum øremerket:	229 654 022	35 %	233 741 167	35 %	2 %
Sum totalt tildelt HF	660 407 000	100 %	669 549 534	100 %	1,4 %

Når midler er fordelt til de tre komponentene resultat, rekrutteringsstillinger og øremerket står det igjen ca. 176,5 MNOK til fordeling på studieplasselementet. Til sammenligning med 2021 er det en reduksjon på ca. 10,8 MNOK for studieplasselementet. Dette skyldes at man tildeler mer midler til rekrutteringsstillinger, samt en liten økning i øremerkinger. Tildelingen til rekrutteringsstillinger økes fra 88,1 MNOK til 95,7 MNOK. Dette skyldes blant annet at man for 2021 og 2022 har delt ut et høyere antall rekrutteringsstillinger. Sum resultat øker fra 155,4 MNOK til 163,7 MNOK. Øremerkingerne økes fra 229,74 MNOK til 233,7 MNOK som i hovedsak skyldes økning av midler til faglige prioriteringer, internhusleien som prisjusteres og en foreslått øremerking til digital humaniora. Totalt får HF foreløpig en økning på 9,1 MNOK som utgjør 1,4 % i økning i rammen fra 2021 til 2022, men dette er før lønns- og prisjustering er tatt med.

4. Nye forslag i fordeling 2022

a. Håndtering av prioriterte satsinger

Det er satt av 4,6 MNOK for årsplantiltak for 2022. Dette er samme nivå som for 2021. Dekanen mener det er viktig å holde nivået og omfanget av årsplantiltakene og at vi ikke avbryter eller reduserer effekten av planlagte tiltak av hensyn til langsiktige prioriteringer både på utdannings- og forskningssiden.

I tillegg er det satt av 10 MNOK til andre tiltak i 2022. De tiltakene det er satt av mest midler til i budsjettet er forskningsstrategiske midler, bedømmelser og disputaser, forskningsreiser for stipendiater, mottak av studenter, IT- tiltak, strategimidler til utdanning, samfunnskontakt og formidling. Dette er midler som går til løpende fellestiltak og som i hovedsak fordeles ut til eller brukes til instituttene. Dekanen mener det også her er satt et nøkternt nivå og at det vil være vanskelig å kutte mer nå uten at det får vesentlige konsekvenser.

Det har i tidligere år (før år 2020) vært satt av en øremerking i budsjettet for å prioritere digital humaniora. Denne avsetningen har vært tatt bort i år 2020 og 2021, grunnet behov for innsparing og fordi man ikke hadde en spesifikk plan for en slik satsing. Tidligere har det også vært satt av midler til søknader

fra instituttene på midler til vitenskapelig utstyr. Det kan være et riktig tidspunkt nå å legge inn noe midler til dette og vurdere en opptrapping fra 2023. Foreløpig er det lagt inn 2 MNOK i fordelingen for 2022.

Det er ønskelig å få fakultetsstyret synspunkter på om avsetningen til årsplan skal vurderes refordelt eller omprioritert, samt diskutere om det bør øremerkes midler til digital humaniora.

b. ABE-kutt

Etter flere år med ramme- og ABE-kutt merker både fakultetsadministrasjonen og instituttene at handlingsrommet for å kunne håndtere kutt blir mindre for hvert år som går. ABE-kuttet for 2021 ble fordelt med 40 % fakultetsadministrasjonen og 60 % til instituttene.

Som diskutert på fakultet styremøtet i september 2020 ble man enige om neste år fordeling av ABE-kutt. Dette for å sikre forutsigbarhet. Det ble enighet om at fakultetsadministrasjonen tar 25 % av ABE-kuttet, mens instituttene tar 75 % av ABE-kuttet. Se tabellen under.

Enhet:	Sum instituttene	HF-Felles	Totalt
Prosentfordeling	75 %	25 %	100 %
ABE-kutt	2 653 500	884 500	3 538 000

c. Rekrutteringsstillinger

HF har i årene 2019 og 2020 delt ut litt færre rekrutteringsstillinger og fortsatt holdt måltallet. Dette har vært for å bistå instituttene i en økonomisk vanskelig periode med å øke frie midler til studieplasselementet. Den økonomiske situasjonen er nå snudd til et mindreforbruk i langtidsperspektivet. I tillegg viser nå estimert prognose på rekrutteringsstillinger at man må øke antall rekrutteringsstillinger som deles ut for 2022 sammenlignet med antall stillinger som ble tildelt i fjor og de to årene før der. Dette er for å overholde måltallet for rekrutteringsstillinger. I 2022 tildeles instituttene 38 rekrutteringsstillinger. Fordeling av rekrutteringsstillinger ligger til dekanens fullmakt. De fordeles som i fjor til instituttene pro rata etter antallet faste stillinger som kan veilede.

Forslag til fordeling for 2022

Tabellen under viser en tentativ fordeling til fakultets enheter basert på foreløpig tildelt ramme fra UiO i disponeringskrivet fra juni 2021. Alle tall er i hele kroner. Oversikten er kun foreløpig utkast til rammefordeling og det vil forekomme endringer frem mot endelig budsjettvedtak i september både grunnet oppdatering av fordeling til rekrutteringsstillinger og pris- og lønnsjustering som ennå ikke er lagt inn.

Enhet:	IAKH	IKOS	IFIKK	ILOS	ILN	IMK	IMV	DNIR	SUM	HF Felles	Totalt
Utdanning											
Basis											
Forskingsbasert utdanning											
Sum studieplasser	28 777 638	28 554 224	25 436 920	36 767 815	31 095 375	13 301 773	12 568 130	0	176 501 876	0	176 501 876
Resultater											
Sum studiepoeng	15 523 852	12 750 140	22 434 235	19 969 495	15 650 760	7 451 954	4 255 227	0	98 035 663	1 201 114	99 236 777
Sum kandidater	4 715 978	2 713 755	2 005 289	4 794 898	3 016 842	1 799 172	1 006 664	0	20 052 598	1 287 396	21 339 994
Sum utvekslingsstuderende	665 638	818 903	236 008	823 042	435 412	183 605	57 702	0	3 220 310	1 259 613	4 479 923
Sum resultater utdanning	20 905 469	16 282 799	24 675 533	25 587 434	19 103 013	9 434 731	5 319 893	0	121 308 571	3 748 123	125 056 694
Sum utdanning totalt	49 683 107	44 837 023	30 112 453	62 355 250	50 198 388	22 736 304	17 887 722	0	297 810 448	3 748 123	301 558 570
Forskning og forskerutdanning											
Sum resultater forskning	4 080 477	8 018 311	6 169 857	4 507 843	9 161 442	3 104 192	3 247 539	116 642	38 406 303	163 460	38 569 763
Sum resultater forskning og utdanning	24 985 943	24 301 109	30 845 390	30 095 278	28 264 455	12 538 922	8 567 132	116 642	159 714 874	3 911 583	163 626 457
Øremerket/satsinger											
Sum øremerket	4 986 810	5 708 323	6 744 216	3 453 618	12 361 821	2 972 315	2 933 195	5 650 035	44 810 334	188 930 833	233 741 167
Rekrutteringsstillinger											
Sum rekrutteringsstillinger	9 185 071	15 724 310	12 287 485	13 807 956	11 584 748	6 630 247	10 279 823	1 094 770	80 594 409	15 085 625	95 680 034
Totalt 2022 uten rekrutteringsstillinger	58 750 394	58 563 657	63 036 527	70 316 711	71 721 651	28 813 010	24 068 456	5 766 678	381 027 084	192 842 416	573 869 500
Totalt 2021 uten rekrutteringsstillinger	60 786 142	59 473 507	59 684 644	74 227 796	73 344 992	30 080 318	24 472 756	5 691 646	387 661 801	184 002 593	571 664 394
Endring uten rekrutteringsstillinger	-2 035 748	-909 850	-3 348 117	-3 911 085	-1 523 341	-1 267 308	-404 300	75 032	-6 634 717	8 839 823	2 205 106
Totalt % endring fra 2021 til 2022 uten rek.stillinger	-3.3 %	-1.5 %	-5.6 %	-5.3 %	-2.1 %	-4.2 %	-1.7 %	1.3 %	-1.7 %	4.8 %	0.4 %
Totalt % endring fra 2021 til 2022	-2.4 %	-2.0 %	0.7 %	-6.1 %	-3.0 %	-4.0 %	-1.5 %	4.0 %	-2.4 %	11.3 %	1.5 %
Totalt 2022	67 935 465	74 287 966	75 314 012	84 124 667	83 306 399	35 443 257	34 348 280	6 861 448	461 621 493	207 928 041	669 549 534
Totalt 2021	69 571 946	75 772 561	74 756 810	89 617 846	85 847 864	36 927 058	33 849 255	6 600 395	472 943 735	186 789 814	659 733 549

Spørsmål til diskusjon

Forslaget til fordeling for 2022 legges fram for fakultetsstyret til diskusjon.

Dekanatet ønsker særlig tilbakemelding på hovedretningen i fordelingen. I tillegg ønskes tilbakemelding på nivået på avsatt sum av midler til årsplanstiltak og om fakultetet skal avsette midler til digitala humaniora i budsjettet for 2022.